

บทที่ 4

การอภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 จำนวน 232 คน การอภิปรายผลจึงทำได้เฉพาะนักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจะทำการอภิปรายผลการวิจัยที่เสนอในบทที่ 3 ความความมุ่งหมายของการวิจัยดังต่อไปนี้ คือ

ตอนที่ 1 การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาด้านต่าง ๆ ระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ (ตารางที่ 3)

1.1 ในการเปรียบเทียบปัญหาด้านสุขภาพ ผลปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีปัญหาด้านสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และมีปัญหาค้นด้านสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีปัญหาค้นด้านสุขภาพน้อยกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ปัญหาสุขภาพซึ่งนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำมีมากได้แก่ การเจ็บป่วยบ่อย และการมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับสายตาและหู ผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่า การที่นักเรียนมีสุขภาพอ่อนแออาจเป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ เรียนอ่อน ทั้ง ๆ ที่เด็กอาจมีระดับสติปัญญาและความสามารถที่จะเรียนได้ดีกว่าที่เป็นอยู่ดังที่ Garrison Kingston และ McDonald¹ กล่าวว่า โดยทั่วไป สุขภาพร่างกายที่อ่อนแอเป็นเครื่องกีดกันพฤติกรรมของเด็กในเกือบทุกเรื่อง สถาบันการมัธยมต้องทำให้เด็กมีความกระตือรือร้น ว่องไวและใช้พลังงานเต็มที่ การที่สุขภาพไม่แข็งแรงทำให้พฤติกรรมการเรียนของเด็กได้ผลไม่เป็นที่น่าพอใจ อาจจะทำให้ระดับพลังงานต่ำลง ทำให้นักเรียนไม่ไปถึงระดับความสามารถที่ต้องการ

¹Karl C. Garrison, Albert J. Kingston, and Arthur S. McDonald, Educational Psychology, Bombay: (Vakils Feffer And Simons Private Ltd., 1964), pp. 403 - 407.

ยิ่งไปกว่านั้น การมีความบกพร่องทางร่างกาย โดยเฉพาะความบกพร่องของประสาทสัมผัส เช่น หู ตา ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อการเรียน เพราะขาดแคลนและสูญเสียความสัมพันธภาพอย่างใกล้ชิดกับการปรับตัวในความสำเร็จ (successful adjustment) และหน้าที่สำคัญในการเรียนรู้ของนักเรียน เนื่องจากสายตาและหูจะช่วยในการติดต่อกับสิ่งแวดล้อม เพราะฉะนั้น การที่มีความบกพร่องใด ๆ เกี่ยวกับประสาทสัมผัสทั้งสองนี้ จะเป็นสิ่งที่กีดกันอัตราการพัฒนาการ (rate of development) และการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประการหลังนี้ ด้วยเหตุที่ การเรียนเกือบทุกอย่างในห้องเรียน ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับสายตาหรือหู หรือทั้งสองอย่างพร้อมกัน และจากสถิติ² แสดงว่า 30% ของนักเรียนทั้งหมดมีความบกพร่องทางสายตา และ 14% ของนักเรียนมีความบกพร่องเกี่ยวกับการได้ยิน นับว่ามีนักเรียนเป็นจำนวนไม่น้อยที่มีความบกพร่องของประสาทสัมผัสดังกล่าว อนึ่ง การมีความบกพร่องทางสายตา จะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กไม่ชอบการอ่าน และจะอ่านได้เพียงวงสั้น ๆ ซึ่งจะเป็นผลต่อเนื่องให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนต่ำ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ก่อนที่ครูจะแสดงความเห็นใด ๆ เกี่ยวกับนักเรียนควรจะได้มีการตรวจสอบสุขภาพก่อน เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริง

1.2 ในการเปรียบเทียบปัญหาด้านการเงิน ปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีปัญหาด้านการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีปัญหาด้านการเงินมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง แต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในปัญหาหนี้สินนี้ เงินนับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กวัยรุ่น เพราะเด็กวัยรุ่นต้องการที่จะเป็นอิสระ³ และการที่จะเป็นได้จะต้องมีเงินที่จะไว้ใช้จ่ายตามความต้องการของคน นอกจากนั้น เด็กวัยรุ่นเริ่มคิดเกี่ยว

² Glenn Myers, Blair, and others; Educational Psychology (New York: The MacMillan Company, 1968), p. 36.

³ Elizabeth B. Hurlock, Developmental Psychology (New York: McGraw Hill Company, Inc., 1959), p. 299.

กับอาชีพ แต่การที่จะวางแผนเรียนต่อไต่หรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับความมั่นคงทางการเงินของครอบครัวซึ่ง Garrison⁴ ชี้ให้เห็นว่า ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นองค์ประกอบที่ทำได้ถูกเรียนไต่หรือไม่ดี เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมค่อม ย่อมจะขาดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยในการเรียนรู้ และจากผลการวิจัยเกี่ยวกับรายได้ของบิดามารคานักเรียนทั้งสองกลุ่ม (ตารางที่ 9) แสดงว่า บิดามารคานักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงมีแนวโน้มที่จะมีรายได้มากกว่าบิดามารคานักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ เพราะฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน

1.3 ในการเปรียบเทียบปัญหาด้านครอบครัว ผลจากการวิจัยปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และ 0.02 ในการมีปัญหาและปัญหาหนักกว่าครอบครัวตามลำดับ ระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ แสดงว่า นักเรียนกลุ่มแรกมีปัญหาเหล่านั้นน้อยกว่านักเรียนกลุ่มหลัง สิ่งที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนไต่แก่ การที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกับบิดามารดาในเรื่องการดบเพื่อน การแต่งกาย และการที่บิดามารดาปฏิบัติต่อนักเรียนราวกับเป็นเด็กเมื่ออยู่บ้าน การที่นักเรียนมีปัญหาเหล่านี้ อาจเนื่องจากนักเรียนกำลังอยู่ในระยะวัยรุ่น ซึ่งมีความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง ต้องการแสดงให้ผู้ใหญ่เห็นว่าตนเองมีความสามารถเท่า ๆ ผู้ใหญ่ ต้องการดบเพื่อนที่ตนพอใจ และแต่งกายตามที่ตนเห็นว่าสวยงามสำหรับเด็กวัยรุ่น—กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลมากถึง Hurlock⁵ กล่าวไว้ว่า เด็กจะดบโรงเรียนไม่ไต่ถ้าเป็นคนที่ไม่ไวใกรู้จัก เพราะความสัมพันธ์กับครูและการได้คะแนนดีไม่สามารถจะทดแทนการขาดการยอมรับจากเพื่อน ในกลุ่มเด็กวัยรุ่นจะมีวัฒนธรรมของตนเอง เด็กจะยอมรับความคิดเห็นของกลุ่มและทำตามเพื่อให้ได้เป็นสมาชิกของกลุ่ม ตัวอย่างเช่น ในการแต่งกาย เด็กวัยรุ่นจะแต่งกายตามแบบอย่างของกลุ่ม

⁴ Garrison, *op.cit*, p.415

⁵ Hurlock, *op.cit*, p.623.

เห็นชอบ แม้ว่าการแต่งกายนั้น บิดามารดาจะไม่เห็นชอบ ซึ่ง Cronbach⁶ พูดถึงเรื่องนี้ว่า เพื่อนจะมีอิทธิพลมากกว่าบิดามารดาในเรื่องการแต่งกาย เพราะฉะนั้นการที่เด็กมีความคิดเห็นขัดแย้งกับบิดามารดาทำให้ไม่สบายใจ และเกิดความกังวลใจ เพราะในขณะที่ต้องการทำคามกลุ่มเพื่อน เด็กต้องการทำให้บิดามารดาพอใจด้วย ความกังวลใจที่เกิดขึ้น อาจเป็นสาเหตุหนึ่ง ทำให้มีนักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียนและนำไปสู่ความไม่เข้าใจในบทเรียน เกิดความเบื่อหน่าย ทำให้นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนค่อยลง

1.4 ในการเปรียบเทียบปัญหาด้านแผนอนาคตและงานอาชีพ ผลปรากฏว่านักเรียนทั้งสองกลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญสำหรับปัญหาหนัก ซึ่งแสดงว่าโดนหัวไปแล้ว นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีปัญหาด้านนี้มากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงสำหรับปัญหาหนัก แต่สำหรับปัญหาหนัก นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มที่จะมีปัญหาคล้ายกัน

สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับปัญหาที่นักเรียนมี คือ นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกวิชาที่ดีที่สุดเพื่อเตรียมตัวเข้ามหาวิทยาลัย และการกสัวจะเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ในขณะที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีปัญหาเกี่ยวกับความต้องการ—ความรู้เกี่ยวกับอาชีพให้มากขึ้น และการกสัวสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จากปัญหาของนักเรียนอาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับอนาคต คือ รู้ว่าตนเองต้องการสิ่งใด และเตรียมตัวเพื่ออนาคต ในขณะที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำยังลังเลใจ และกสัวข้อสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ผลที่ได้จากการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ Frankel⁷ ซึ่งพบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงมีความคิดเกี่ยวกับอนาคตการเรียนชั้นอุดมศึกษาและงานอาชีพ แต่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีปัญหาหมกมุ่น

⁶ Lee J. Cronbach, Educational Psychology (New York: Harcourt, Brace & World, 1963), p. 120.

⁷ Frankel, op. cit., pp. 174 - 177.

เกี่ยวกับการเรียนในปัจจุบัน

1.5 ในการเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียน ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทั้งในด้านการมีปัญหา และปัญหาหนักสำหรับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แสดงว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำมีปัญหาด้านการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง

ปัญหาด้านการเรียนที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำมีมากได้แก่ การจดงานและจับใจความซึ่งตรงกับทฤษฎีของ Mondani และ Tutko⁸ ที่ว่า ปัญหาสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ไม่ใช่อยู่ที่การไม่มีความสามารถที่จะเรียน แต่อยู่ที่ความยากในการที่จะรวบรวมจุดสนใจต่อใจความสำคัญ และมีความไม่แน่ใจของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำที่จะตั้งสมาธิที่เนื้อหาวิชาซึ่งไม่สำคัญนัก การวิจัยของ Mondani และ Tutko สนับสนุนความคิดที่ว่าในการเรียนนั้นกระบวนการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ นักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนมักจะมีสมาธิที่จดจ่อ บทเรียนได้รวดเร็วกว่านักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน การจับจุดสำคัญของบทเรียนได้จะช่วยให้มีความเข้าใจมากขึ้น และง่ายต่อการจดจำซึ่ง Vinacke⁹ ได้กล่าวถึงการศึกษาของ Barellett ที่ว่า บุคคลจะจดจำเนื้อหาที่สำคัญและมีความหมาย เพราะฉะนั้น ครูผู้สอนสามารถจะช่วยนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำให้เรียนได้ ผลดีขึ้นด้วยการชี้ให้เห็นจุดสำคัญและความหมายของบทเรียน

1.6 ในการเปรียบเทียบปัญหาด้านการคุยเพื่อนเพศเดียวกัน ปรากฏว่า

⁸Michele S. Mondani, Thomas A. Tutko, "Relationship of Academic Underachievement to Incidental Learning," Journal of Consulting and Clinical Psychology, 33 (1969) 558 - 560.

⁹W. Edgar Vinacke, Foundations of Psychology, (New York: American Book Company, 1968), p. 562.

นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทั้งในด้านการมี
ปัญหาและปัญหาหนัก แสดงว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีปัญหาด้าน
การคบเพื่อนมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง

นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีปัญหาเกี่ยวกับ การไม่มีเพื่อน
สนิทที่จะไว้วางใจหรือปรับทุกข์ การไม่มีเพื่อนรัก และไม่สบายใจหลังจากมีความถัด
ขัดแย้งกับเพื่อน ผลจากการวิจัย จะเห็นว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อนักเรียน โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ การในกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลและความ
สำคัญต่อนักเรียนซึ่งเป็นเด็กวัยรุ่นประการหนึ่ง เป็นเพราะการได้รับการยอมรับจาก
เพื่อน เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานอย่างหนึ่งของมนุษย์ ดังที่ Cronbach¹⁰ ได้
กล่าวไว้ นอกจากนั้น Garrison¹¹ ได้พูดเกี่ยวกับความสำคัญของเพื่อนที่มีต่อเด็ก
วัยรุ่นว่า เป็นเพราะในกลุ่มเพื่อนเด็กวัยรุ่นมีความรู้สึกว่าคุณเป็นของกลุ่ม มีสถานะ
(status) ซึ่งผู้ใหญ่ไม่ยอมรับ สถานะซึ่งสามารถจะทำนายได้ และมีพื้นฐานทาง
ค่านิยมที่เด็กเข้าใจ และเป็นสถานะที่มีความคาดหวัง ซึ่งเด็กสามารถจะทำได้สำเร็จได้
มีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับเพื่อนของเด็กวัยรุ่นเป็นจำนวนไม่น้อยที่สนับสนุนความ
คิดของ Cronbach และ Garrison ดังนั้น ถ้าเด็กเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อน
เพื่อนไม่ยอมรับให้เข้ากลุ่ม ย่อมจะก่อให้เกิดความกังวลใจ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้
นักเรียน ท่างานและเรียนได้ไม่เต็มที่ ซึ่ง Hedelsky¹² ได้ค้นพบบทบาทของเพื่อน
ที่มีต่อนักเรียนว่า ถ้าเด็กได้เป็นสมาชิกของกลุ่ม ย่อมจะสามารถจะทำงานอย่างมี
ประสิทธิภาพที่สุด เพราะฉะนั้น การที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำมีปัญหา
เกี่ยวกับจรรยา คบเพื่อนมาก อาจเป็นสาเหตุของการที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนไม่เป็นที่

¹⁰ Cronbach, op.cit., p.111.

¹¹ Garrison, op.cit., p.144.

¹² Ruth Hedelsky, "The Teacher's Role In The Peer Group During Middle Childhood," Readings In Educational Psychology, (New York: Growell Company, 1956), p.436.

น่าพอใจ ครูอาจจะช่วยในปัญหาคำนี้นี้ได้โดยการค้นหาสาเหตุของการมีปัญหานั้นว่าเนื่องจาก
สิ่งใด ถ้านักเรียนมีปัญหาเพราะต้องการ เขาก็กลุ่มแต่ไม่มีใครยอมรับ ครูอาจใช้วิธีทำ
ให้เด็กในกลุ่มเห็นความสามารถของนักเรียนในค่านิดค่านึง เพื่อน ๆ ย่อมจะยอม
รับนักเรียนให้เป็นสมาชิกในกลุ่ม ถ้านักเรียนไม่มีปัญหาในการคบเพื่อนมากนัก จะช่วยลด
ความกังวลใจและเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

1.7 ในการเปรียบเทียบปัญหาคำนี้นี้คือ ปัญหาค่านการคบเพื่อนต่างเพศ
ผลจากการวิจัย ปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01
ทั้งในค่านการมีปัญหาและปัญหาหนัก ซึ่งแสดงว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ
มีปัญหาคำนี้นี้ มากกว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง

ปัญหาเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ ที่นักเรียนมีได้แก่ ไม่ทราบว่า จะปฏิบัติตน
อย่างไรกับเพื่อนต่างเพศ และไม่แน่ใจว่าจะคบกับเพื่อนต่างเพศได้สนิทสนมแค่ไหน ซึ่ง
ปัญหาทั้งสองข้อนี้ ซึ่งถึงสภาพสังคมไทยที่ไม่นิยมให้เด็กหญิงและเด็กชายสนิทสนมกัน แต่ใน
ปัจจุบันสังคมไทยยอมรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาหลายด้าน ทำให้เด็กชายเด็กหญิงมีเสรี
ภาพในการคบหากันมากขึ้น ซึ่งตรงกับความต้องการของเด็กวัยรุ่น เพราะกำลังเป็นระยะ
ที่เริ่มมีความสนใจในเพื่อนต่างเพศและต้องการเรียนรู้นิสัยของเพศให้ดีขึ้น จึงเป็น
หน้าที่ของบิดามารดาและครูร่วมกันในการที่จะให้ความช่วยเหลือค่านนี้แก่นักเรียน อย่างไรก็ตาม
ก็ถามการที่นักเรียนมีปัญหาค่านการคบเพื่อนต่างเพศ ประการหนึ่ง อาจเป็นเพราะเป็น
นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เรียนรวมกันทั้งชายและหญิง ประสบ-
การณ์ที่โรงเรียนและวัยของเด็กอาจทำให้เด็กมีความสนใจในเพื่อนต่างเพศ และการ
ปรับตัวในค่านนี้ ดังที่ Hurlock¹³ กล่าวว่า ความสนใจในเพื่อนต่างเพศไม่ได้ขึ้นอยู่กับ
วุฒิภาวะทางเพศ (sexual maturity) เพียงอย่างเดียวแต่ยังขึ้นอยู่กับโอกาส
ที่จะได้ติดต่อกับเพื่อนต่างเพศ ดังนั้น การที่นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับ
เพื่อนต่างเพศไม่ได้ ย่อมจะมีความกังวลใจซึ่งจะเป็นสาเหตุที่ทำให้การเรียนและการ

¹³ Hurlock, *op.cit.*, p.31.

ทำงานไม่มีประสิทธิภาพเต็มความสามารถ เช่นเดียวกับการมีปัญหาในการคบเพื่อน
เพศเดียวกัน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา และ
ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง ระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียน
ที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ (ตาราง 4)

2.1 นอกจากการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา ระหว่าง
นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ
ปรากฏว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ซึ่งแสดงว่า นักเรียนที่มีความ
สามารถในการเรียนสูงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับบิดามารดา มากกว่านักเรียนที่มี
ความสามารถในการเรียนต่ำ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ Hurlock¹⁴ ที่สรุปว่า
เด็กที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมักมาจากครอบครัวที่มีบิดามารดามีทัศนคติที่คล่องตัวและ
มีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างใกล้ชิด การที่เด็กมีบิดามารดาที่เข้าใจตนให้ความรักความ
อบอุ่นและช่วยเหลือในยามที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตที่ดี และการไม่มีปัญหาทางบ้าน
จะทำให้เด็กเรียนเรียนได้เต็มที่ และประสบความสำเร็จในการเรียน ดังที่นักจิตวิทยา¹⁵
ได้ศึกษาพบว่า บรรยากาศทางบ้านมีผลสำคัญที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือ-
รือร้นที่จะเรียนหรือแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ผล (Achievement Motive) ในทางตรง
ข้าม ถ้านักเรียนมีความขัดแย้งกับบิดามารดาในเรื่องต่าง ๆ มีความรู้สึกว่ามีบิดามารดา
ไม่เข้าใจตนและความต้องการของตน ปัญหาและความกังวลใจที่เกิดจากสิ่งต่าง ๆ
เหล่านี้ จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนของนักเรียน

¹⁶ Hurlock, op.cit, p.315.

¹⁷ Cronbach, op.cit, p.112.

¹⁸ Hurlock, op. cit, p.319.

2.2 ผลจากการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม
ปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในค่าความรักใคร่กันดีระหว่าง
พี่น้อง แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ในค่าการทะเลาะกัน
ระหว่างพี่น้อง แสดงว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงมีการทะเลาะกับพี่น้อง
น้อยกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ เพราะฉะนั้น อาจกล่าวได้ว่า
นักเรียนกลุ่มแรกมีความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องดีกว่านักเรียนกลุ่มหลัง แม้ว่า Hurlock¹⁶
จะกล่าวถึงการทะเลาะระหว่างพี่น้องว่าเป็นปกติของเด็กวัยรุ่น แต่การที่พี่น้องทะเลาะ
กันตลอดเวลาย่อมเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในทางที่ไม่ดี และเมื่อพิจารณาผลการ
วิจัยก่อนที่ 2.1 มาประกอบ จะเห็นเด่นชัดว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียน
ต่ำ มีความสัมพันธ์กับบิดามารดาและกับพี่น้องไม่ใคร่ใกล้ชิดสนิทสนมนัก การขาดความรัก
ทางบ้าน จึงเป็นความถ่วงการตั้งพื้นฐานอีกประการหนึ่งของมนุษย์¹⁷ จะทำให้เด็กขาด
ความสุข และพยายามแสวงหาความรักจากนอกบ้าน ซึ่งในบางครั้งอาจจะหาไม่พบบุคคล
ที่เด็กจะรักและรักเด็ก ผลจากสิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กมีอาการที่ไม่มั่นคงและอาจจะปรับ
ตัวไม่ได้ดีนัก ซึ่ง Hurlock¹⁸ ได้กล่าวว่า ชีวิตครอบครัวที่ไม่มีความสุขทำให้เด็กมี
อาการไม่มั่นคง บิดามารดาที่ยับยั้งอารมณ์เพื่อนของบุตร ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับบุตร และใ
เวลาอยู่ร่วมกัน จะมีบุตรที่ปรับตัวได้ดีกว่า บิดามารดาซึ่งมีความสัมพันธ์กับบุตรน้อย และ
จากการศึกษาของ Sandefur และ Bigge¹⁹ พบว่า ปัญหาทางครอบครัวมีความ
สัมพันธ์กับเด็กกับมีฤทธิ์ผล แสดงว่า การขาดความรักจากทางบ้าน และการมีปัญหาทาง
ครอบครัวมาก จะเป็นอุปสรรคต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน

¹⁶ Hurlock, op.cit., p.315.

¹⁷ Cronbach, op.cit., p. 51.

¹⁸ Hurlock, op.cit., p.319.

¹⁹ Sandefur, op.cit., pp.473-474.

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของจำนวนพี่น้องของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ (ตารางที่ 5)

ผลจากการวิจัยหาค่าเฉลี่ยของจำนวนพี่น้องของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ปรากฏว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงมีพี่น้องโดยเฉลี่ยครอบครัวละ 3 คน และนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีพี่น้องโดยเฉลี่ยครอบครัวละ 4 คน เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยนี้ ไม่ปรากฏว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงแลมเบิร์ตวอน์น ที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง จะมาจากครอบครัวที่เล็กกว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ซึ่งตรงกับกับการศึกษาของ McMillan²⁰ ที่ว่า เด็กที่มีความสามารถในการเรียนสูงมาจากครอบครัวที่เล็กกว่า และการที่อยู่ในครอบครัวที่เล็กนั้น Rosen²¹ พบว่า จะมีการแข่งขันกันมากกว่า ครอบครัวที่ใหญ่ พ่อแม่ของครอบครัวเล็กจะมีระดับความมุ่งหวังเกี่ยวกับลูกสูงกว่าและเป็นให้ลูกเป็นคนที่มีความสำเร็จ ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่า จำนวนพี่น้องในครอบครัวน่าจะมีความสำคัญต่อการมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน และควรมีการศึกษาในเรื่องนี้โดยใ้กว้างอย่างประชากรอื่น ๆ เพื่อดูเห็นว่า สำหรับเด็กไทยนั้น จำนวนพี่น้องจะมีความสำคัญต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนจริงหรือไม่ และควรจะได้ศึกษาถึงลำดับของการเกิด (birth order) ไปพร้อมกันว่าจะมีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนเพียงใด จากการศึกษาของ Rosen²² และ แกวตา คณะวรวง²³ ได้สอดคล้องกัน คือ เด็กที่มีลำดับการเกิดต่างกัน มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

²⁰ Alexander, op.cit., p.456.

²¹ Bernard C. Rosen, "Family Structure And Achievement Motivation", Studies In Adolescence, (New York: The Macmillan Company 1963), p.171.

²² Ibid., p.180.

²³ แกวตา คณะวรวง, ความสัมพันธ์ของลำดับการเกิดกับบุคลิกภาพบางคน, วิทยานิพนธ์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510 หน้า 41

ตอนที่ 4 การศึกษาเกี่ยวกับ อาชีพ การศึกษา และรายได้ ของบิดามารดา
นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ
 (ตารางที่ 7-9)

4.1 ในการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพของบิดามารดานักเรียนทั้งสองกลุ่ม (ตารางที่ 7) ปรากฏว่า บิดาของนักเรียนมีอาชีพคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ทั้งบิดานักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงและบิดานักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีอาชีพรับราชการและค้าขาย เป็นอันดับที่ 1 และ 2 ตามลำดับ โดยที่บิดานักเรียนกลุ่มแรก ร้อยละ 58.82 มีอาชีพรับราชการ และร้อยละ 19.60 มีอาชีพค้าขาย บิดานักเรียนกลุ่มหลังร้อยละ 57.78 มีอาชีพรับราชการ และร้อยละ 12.22 มีอาชีพค้าขาย สำหรับอาชีพของมารดา ปรากฏว่า มารดานักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง ร้อยละ 41.17 รับราชการ ร้อยละ 38.23 เป็นแม่บ้าน มารดานักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ร้อยละ 52.22 เป็นแม่บ้าน และร้อยละ 26.67 รับราชการ ผลจากการวิจัย แสดงว่า มารดานักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีแนวโน้มที่จะทำงานนอกบ้าน มากกว่ามารดานักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ และเมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของมารดา (ตารางที่ 8) และรายได้ของมารดา (ตารางที่ 9) จะเห็นว่า มารดานักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงมีแนวโน้มที่จะมีการศึกษาและรายได้สูงกว่า มารดานักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ดังนั้น แนวทางการทำงานนอกบ้านอาจจะทำให้มารดาใช้เวลาอยู่กับลูกน้อยกว่ามารดานักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ แต่การทำงานนอกบ้านมักช่วยให้ มารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคงขึ้น จะช่วยให้มารดาไม่ระส่ำการอยู่เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ เพิ่มขึ้น มีความคิด ความอ่านกว้างขึ้น น่าจะช่วยให้มีความเข้าใจในตัวลูกดียิ่งกว่ามารดาที่อยู่กับบ้านตลอดเวลา เรื่องการทำงานนอกบ้านของมารดาจะมีผลดีหรือผลเสียอย่างไรต่อการเรียนและความสัมพันธ์กับลูก เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่น่าจะไต่ถามวิจัย เพราะในปัจจุบัณคนโดยทั่วไปมีความคิดแยกเป็นสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเห็นว่า การที่มารดาทำงานนอกบ้าน ช่วยลดความแรงเครียดของการจำใจที่ต้องอยู่บ้านตลอดวันทำให้มีสุขภาพจิตดีขึ้น จึงจะเป็นผลดีต่อลูก ๆ

อีกฝ่ายหนึ่ง แย้งว่า การที่มารดาทำงานนอกบ้านมีผลเสียมากกว่าผลดี คือ ทำให้มารดาต้องห่างเหินจากลูก ไม่มีเวลาที่จะอบรมดูแลอย่างใกล้ชิด

4.2 ในด้านระดับการศึกษา(ตารางที่ 8) ปรากฏว่า บิดาที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีการศึกษาขั้นต่ำสุด คือ จบระถมปีที่ 4 จำนวน 1 คน แต่มีการศึกษาชั้นอุดมศึกษา ร้อยละ 60.78 ซึ่งเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนบิดาที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง และมีการศึกษาชั้นอาชีวศึกษา เป็นอันดับรองลงมา (10.78%) บิดาที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีการศึกษาขั้นต่ำสุดคือ จบมัธยมปีที่ 3 จำนวน 4 คน มีการศึกษาชั้นอุดมศึกษาร้อยละ 52.22 และมีการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ 8 เป็นอันดับรองลงมา (16.67%) สำหรับการศึกษามารดา ปรากฏว่า ร้อยละ 6.86 ของมารดาที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง จบประถมปีที่ 4 และร้อยละ 14.44 ของมารดาที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ จบการศึกษาชั้นนี้ มารดาที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงและต่ำ ร้อยละ 18.89 และร้อยละ 10 ตามลำดับ จบชั้นมัธยมปีที่ 8 ในชั้นอุดมศึกษา มีมารดาที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง ร้อยละ 46.67 และมารดาที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ร้อยละ 21.11 จบการศึกษาระดับนี้ จากระดับการศึกษาของบิดามารดาอาจกล่าวได้ว่า บิดามารดาที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีแนวโน้มที่จะมีการศึกษาสูงกว่า บิดามารดาที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ การที่บิดามารดาที่มีการศึกษาสูงกว่า จะมีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน เพราะบิดามารดาจะมองเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษา การมองเห็นคุณค่าของการศึกษา ทำให้บิดามารดาเอาใจใส่ต่อการเรียนของบุตร ส่งเสริมให้บุตรเรียนมากที่สุดเท่าที่จะเรียนได้ เมื่อเด็กเห็นว่า บิดามารดาเอาใจใส่ต่อการเรียนของตน คาดหวังจะได้ประสบผลความสำเร็จในการเรียน จะเป็นแรงจูงใจให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน เด็กจะเอาใจใส่ต่อการเรียนเมื่อได้ประสบผลความสำเร็จ จะได้เป็นที่พอใจและยอมรับของบิดามารดา และจากตารางที่ 19 แสดงว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง พบพวณคำร่าเรียนมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ซึ่งเป็นข้อสนับสนุนผลการวิจัยข้อนี้ นอกจากนี้

Rosen²⁴ ได้กล่าวถึง แรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ผลว่า แรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ผล ค่านิยม และวัฒนธรรม มีผลต่อสัมฤทธิ์ผล คือ ช่วยกระตุ้นให้บุคคลทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างดีและพยายามทำให้ได้ความมุ่งหมายที่สูงส่งที่วางไว้

4.3 ในการศึกษาเกี่ยวกับรายได้ของบิดามารดา(ตารางที่ 9) ผลจากการวิจัยปรากฏว่า ไม่มีบิดามักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท และมีรายได้ตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไป กล่าวคือ บิดามักเรียนมีรายได้ระหว่าง 2,001-6,000 บาท มากที่สุด และมีรายได้มากกว่า 6,000 บาทขึ้นไป เป็นอันดับที่สอง บิดามักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีรายได้ต่ำสุดตั้งแต่ ต่ำกว่า 2,000 บาท มีรายได้ระหว่าง 2,001-4,000 บาท มากที่สุด และมีรายได้มากกว่า 6,000 บาทขึ้นไป เป็นอันดับที่สอง ส่วนมารดาบิดามักเรียนที่ทำงานนอกบ้าน ปรากฏว่า มารดาบิดามักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีรายได้ต่ำสุดตั้งแต่ ต่ำกว่า 1,000 บาท และมีรายได้ระหว่าง 2,001-4,000 บาทมากที่สุด และมีรายได้ระหว่าง 4,001-6,000 บาท เป็นอันดับที่สอง ส่วนมารดาบิดามักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีรายได้ต่ำสุดตั้งแต่ 1,000 บาท มีรายได้มากที่สุดระหว่าง 2,001-4,000 บาท และระหว่าง 1,001-2,000 บาท เป็นอันดับรองลงมา ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า บิดามารดาบิดามักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีแนวโน้มที่จะมีรายได้สูงกว่า บิดามารดาบิดามักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ผลจากการศึกษานี้คล้ายกับการศึกษาของ Alexander²⁵ ซึ่งพบว่า เด็กเก่งจะมาจากครอบครัวที่มีรายได้และการศึกษาของบิดามารดาสูงกว่ารายได้และการศึกษาของบิดามารดาเด็กไม่เก่ง การที่บิดามารดามีรายได้สูง ทำให้ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง ความกังวลใจหรือการมีปัญหากับการเงิน ย่อมมีน้อย เด็กมีโอกาสที่จะได้รับสิ่งที่ต้องการ ได้มากกว่าเด็กที่ทางบ้านมีความกังวลใจเกี่ยวกับ

²⁴ Bernard C. Rosen, "Race Ethnicity And Achievement Syndrome", *American Sociological Review*, 24(1961)47-60.

²⁵ Alexander, *op.cit.*, p.456.

การเงิน นอกจากนั้น ฐานะทางบ้านที่มั่นคงจะช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยในการเรียนรู้ มากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางบ้านไม่มั่นคงเท่าใดนัก ฉะนั้น ฐานะทางเศรษฐกิจจึงมีผลกระทบต่อผลทางการเรียนของนักเรียนได้

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบองค์ประกอบทางครอบครัวนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับองค์ประกอบทางครอบครัวนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ในด้านการฝึกเกี่ยวกับระเบียบวินัย ความคิดของบิดามารดาเกี่ยวกับเพศชีวิตในอนาคต ของบุตร ผู้แนะนำทางการเรียน บุคคลที่เด็กปรับทุกข์ด้วย เมื่อมีปัญหา และความใกล้ชิดระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา (ตารางที่ 10-14)

5.1 ในการเปรียบเทียบ การฝึกเกี่ยวกับระเบียบวินัย ระหว่างครอบครัวนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง และต่ำ (ตารางที่ 10) ไม่ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในเรื่องการให้รางวัล การลงโทษ และการตัดสินใจทำสิ่งสำคัญในครอบครัว แสดงว่า ครอบครัวนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีการฝึกในด้านนี้คล้ายกัน คือ เมื่อบุตรประพฤติดีจะให้รางวัล ชมเชย เมื่อบุตรประพฤติไม่ดีจะมีการลงโทษว่ากล่าวตักเตือน และถือว่าเป็นความประพฤติหรือความผิดที่ร้ายแรง การให้รางวัลเมื่อเด็กทำดีจะเป็นแรงจูงใจประการหนึ่งที่จะเริ่มให้เด็กต้องการทำความดี เพื่อได้รับความรักและการยอมรับจากบิดามารดา ในการเรียน การให้รางวัลแม่จะเป็นเพียงคำชมเชย จะทำให้เด็กมีกำลังใจที่จะเรียนเพื่อประสบความสำเร็จดังที่ Abel²⁶ ทำการทดลองพบว่า การให้รางวัลด้วยคำชมเชยหรือเป็นสิ่งของจะทำให้เด็กเรียนมีการทำงานดีขึ้น Rosen²⁷ ศึกษาพบว่า บิดามารดาเด็กเรียนที่มีแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ผลสูงเป็นผู้ที่เห็นการฝึกความมีสัมฤทธิ์ผล ทอयरแข่งขัน สนใจในการเรียนของลูก ตั้งจุดมุ่งหมายสูงสำหรับลูก และคอยดูความสามารถในการแก้ปัญหา นอกจากนั้นบิดามารดาในกลุ่มนี้ให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูกมาก เมื่อลูกทำความดี และจะเพิกเฉยเมื่อทำไม่ดี

²⁶ Garrison, *op.cit.*, pp.170-171.

²⁷ Rosen, *op.cit.*, pp.169-186.

ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่สำคัญในครอบครัว ปรากฏว่า ครอบครัว
 เด็กเรียนทั้งสองกลุ่ม จะให้ลูกมีส่วนร่วมและช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งแสดงว่า บิดามารดา
 นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความไว้วางใจยอมรับทั้งความคิดเห็นและฝึกให้ลูก ๆ มีความรับ
 ผิดชอบ อันเป็นการแสดงถึงแนวโน้มของการอบรมเลี้ยงดูลูกเป็นแบบประชาธิปไตย
 อย่างไรก็ดี ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ แม้กับผลที่ได้จากการวิจัยของ Bowman²⁸
 ที่ว่า บิดามารดานักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง ถือว่า ลูก ๆ มีความรับผิดชอบ
 มีอิสระ และ ส่งเสริมด้วยคำพูดมากกว่า บิดามารดานักเรียนที่มีความสามารถในการ
 เรียนต่ำ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเนื่องจากสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนที่ศึกษารุ่นนี้
 ไม่แตกต่างกันมากนัก นั่นว่าอยู่ในระดับฐานะเศรษฐกิจสังคมแบบชั้นกลาง ซึ่งเป็นครอบ-
 ครัวระดับชั้นที่ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามหลักเกณฑ์คล้ายคลึงกัน จึงอาจจะเป็น
 สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ไม่มีความแตกต่างในเรื่องการฝึกเกี่ยวกับระเบียบวินัยระหว่างนักเรียน
 ทั้งสองกลุ่ม

5.2 ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบิดามารดา เกี่ยวกับแผนชีวิตในอนาคต
 ของบุตร (ตารางที่ 11) ปรากฏว่า ครอบครัวนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่าง
 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ในด้านความคิดเห็นการไว้ใจเรียบร้อยแล้ว แสดงว่า บิดามารดา
 นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีการวางแผนชีวิตในอนาคตของบุตร มากกว่า
 บิดามารดาของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ จากข้อนี้ได้ว่า บิดามารดา
 นักเรียนกลุ่มแรก เอาใจใส่ต่อการเรียนและชีวิตของบุตร คิดล่วงหน้าเกี่ยวกับอนาคต
 ของบุตรมากกว่าบิดามารดานักเรียนกลุ่มหลัง การที่บิดามารดาตั้งจุดมุ่งหมายไว้ให้
 ทำในบุตรมีแนวทางที่จะดำเนินไปให้ถึงจุดหมายนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเป็นจุดมุ่ง
 หมายที่เด็กมีความสามารถจะไปถึง เพราะโดยปกติ ลูกย่อมต้องการความรักจากพ่อแม่

²⁸ Bowman, *op.cit.*, p.8.

ต้องการได้รับการยอมรับจากพ่อแม่ ซึ่ง Garrison²⁹ กล่าวในเรื่องนี้ว่า ตั้งแต่วัยเยาว์เด็กเรียนรู้ว่า พฤติกรรมที่ได้รับการยอมรับจากผู้อื่นเป็นสิ่งที่ดี และพฤติกรรมที่ไม่ได้รับการยอมรับจากผู้อื่นเป็นสิ่งไม่ดี เด็กจึงพัฒนาความต้องการและการยอมรับจากผู้อื่นโดยเฉาะอย่างยิ่งจากผู้ที่ให้อำนาจมากกว่าตน การมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนและความต้องการการยอมรับจากพ่อแม่จะเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

5.3 ในการเปรียบเทียบคะแนนนำทางการเรียน (ตารางที่ 12) ไม่ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างครอบครัวนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงและต่ำ แสดงว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีผู้แนะนำทางการเรียนเท่า ๆ กัน แต่ตัวบุคคลที่แนะนำ คือ บิดา และมารดา นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ บิดา นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ จะแนะนำทางการเรียนแก่ลูกมากกว่าบิดา นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง และมีมารดา นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง จะแนะนำทางการเรียนแก่ลูกมากกว่ามารดา นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ สำหรับบุคคลอื่น ๆ ที่เป็นผู้แนะนำทางการเรียนนั้น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างครอบครัวนักเรียนทั้งสองกลุ่ม

การที่มีความมารดา นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง เป็นผู้แนะนำทางการเรียนมากกว่า บิดามารดา นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ อาจเนื่องจาก มารดา นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีแนวโน้มที่จะมีการศึกษาสูงกว่ามารดา นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ หรืออาจเนื่องจาก บิดามารดาเอาใจใส่ต่อการเรียนของลูกมากกว่า เพราะจากการวิจัยความใกล้ชิดระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา (ตารางที่ 12) ผลปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการใช้เวลาอยู่ร่วมกัน กล่าวคือ นักเรียนกับบิดามารดา นักเรียนทั้งสองกลุ่มจะใช้เวลาอยู่ร่วมกันเท่า ๆ กัน แต่เวลาที่อยู่ด้วยกันนั้น บิดามารดา นักเรียนทั้งสองกลุ่มใช้เวลาในการแนะนำ

²⁹ Garrison, *op.cit.*, p.63.

นักการ เรียน ได้ถูกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 14.1) ซึ่งแสดง
ว่า นักการคานักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง แนะนำการเรียนแก่ลูกมากกว่า
มีคานการคานักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ การที่คานการคานใจใส่ต่อการ
เรียนของบุตรย่อมเป็นสิ่งเร้าได้เกิดเกิดความสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน ซึ่ง
Rosen³⁰ พบว่า บรรดาใจให้สัมฤทธิ์ผล จะเกี่ยวเนื่องกับการเลี้ยงดูของพ่อแม่ใน
การฝึกใจเด็กสัมฤทธิ์ผล

5.4 การเปรียบเทียบบุคคลที่เด็กได้รับทุกขด้วย เมื่อมีปัญหา (ตารางที่ 13)
ปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ในการ
รับทุกขที่มีคานการคานและกับคนอื่น (ญาติ) จากผลการวิจัยแสดงว่า นักเรียนที่มีความ
สามารถในการเรียนสูง จะรับทุกขกับคานการคานและกับญาติมากกว่านักเรียนที่มี
ความสามารถในการเรียนต่ำ การที่เด็กปรียทุกขกับคานการคานเมื่อมีปัญหานั้นย่อม
สะท้อนถึง ความใกล้ชิดระหว่างคานการคานและบุตร และแสดงถึงความไว้วางใจที่
นักเรียนมีกับคานการคาน ผลที่ได้มี สัมพันธผลที่ได้จากการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่าง
นักเรียนกับคานการคาน เป็นการยืนยันเพิ่มขึ้นว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียน
สูงจะมีความสัมพันธ์กับคานการคานอย่างใกล้ชิดมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถใน
การเรียนต่ำ

ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับ
นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ในด้านต่าง ๆ (ตารางที่ 15-21)

6.1 ผลจากการวิจัย การเปรียบเทียบความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวิชา
เรียน (ตารางที่ 15) ปรากฏว่า ความสนใจในวิชา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคม-
ศึกษา และศิลปะปฏิบัติ ของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ
0.01 โดยนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีความสนใจในวิชาดังกล่าวข้างต้น

³⁰ Rosen, *op.cit.*, p.190.

สูงกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ Frankel³¹ ที่ว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีความสนใจในวิชา - วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ การที่ นักเรียนกลุ่มสูงสนใจในวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ อาจเป็นเพราะนักเรียนมีระดับสติปัญญาและความสามารถที่จะเรียนในวิชาเหล่านี้ และจากการศึกษาของ Mosh และ Kagan³² พบว่า ในเด็กชายที่มีวัย 6 ขวบขึ้นไป ระดับสติปัญญาจะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ ได้มีการศึกษาเป็นจำนวนมาก³³ ซึ่งให้เห็นว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน Hurlock³⁴ กล่าวเกี่ยวกับความสนใจในการเรียน ว่า มีอิทธิพลจากการที่เด็กทำได้เพียงใดในวิชานั้น และจากการที่เด็กมีทัศนคติต่อครู เด็กเป็นจำนวนมากที่เรียนวิชาต่างๆ โดยที่ทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชานั้นๆ ผลที่ตามมาคือ การทำคะแนนในวิชานั้นไม่

6.2 การเปรียบเทียบความสนใจในกิจกรรมด้านต่างๆ (ตารางที่ 16)

ปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 คือ นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านนี้ มากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ นอกจากนี้ ในเวลาที่ยาวนาน นักเรียนกลุ่มแรกมีการพบทวนตำราเรียนมากกว่านักเรียนกลุ่มหลัง ดังผลจากตารางที่ 19 ที่แสดงว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ระหว่างนักเรียนทั้งสองกลุ่มในการอ่านหนังสือ ยิ่งไปกว่านั้น นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง จะอ่านหนังสือทุกประเภท (นอกจากหนังสือพิมพ์) มากกว่านักเรียนที่มีความ

³¹ Frankel, op.cit., pp. 174-177.

³² Jerone Kagan HR., Birth to Maturity, (New York: John Wiley & Sons Inc., 1962), p.149.

³³ Garrison, op.cit., p.175.

³⁴ Hurlock, op.cit., p.301.

สามารถในการเรียนค่า ผลที่ได้อาศัยกับการวิจัยของ Garrison³⁵ 41' นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงในชั้น 5 มีความสนใจในการอ่าน มากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนค่า การอ่านมากย่อมทำให้นักเรียนมีความรู้และความคิดอ่านกว้างขวางขึ้น ด้วยให้นักเรียนมีประสบการณ์ด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และนั่น อาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงมีความสนใจในการเรียนมากกว่า และมีแนวโน้มที่จะสนใจในวิชาและกิจกรรมที่มุ่งทางการได้สมถกมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนค่า

สำหรับความสนใจในกิจกรรมด้านอื่น ๆ ไม่ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากงานที่โรงเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร หน้าที่การงานทางบ้าน การบ้าน ทำให้เด็กวัยรุ่นมีเวลาสำหรับพักผ่อนหย่อนใจน้อยมาก ดังนั้น เด็กจึงเลือกกิจกรรมที่ทำให้ตนพอใจมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเล่นเกมสกีปาต่าง ๆ ที่กองโรงเรียน³⁶

6.3 การเปรียบเทียบความสนใจในการเลือกอาชีพ ผลปรากฏว่าอาชีพแพทย์เป็นอาชีพเดียวที่นักเรียนทั้งสองกลุ่มสนใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง เลือกอาชีพแพทย์มากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนค่า การที่นักเรียนกลุ่มหลังเลือกอาชีพแพทย์น้อย อาจเนื่องด้วยนักเรียนเห็นว่า เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถมากทั้งในการสอบเข้าและการศึกษา นักเรียนอาจจะไม่แน่ใจว่าตนเองจะมีระดับความสามารถเพียงพอหรืออาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนค่าสนใจต่ออาชีพอื่น ๆ สำหรับอาชีพอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม มีนักเรียนจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้ตัดสินใจว่าจะเลือกอาชีพใดในอนาคต โดยที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนค่ายังไม่ได้ตัดสินใจว่าจะเลือกอาชีพใดมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง

³⁵ Garrison, op.cit., 175.

³⁶ Hurlock, op.cit., p.302.

อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งอาจจะแสดงว่า นักเรียนกลุ่มแรกยังไม่ได้คิดเกี่ยวกับ
 แนนีที่วัดของตนเองหรือยังไม่ทราบความสามารถของตนเอง ทำให้เกิดการอ้างเลไม่แน
 ใจว่าตนเองสนใจในอาชีพใด ผลที่ได้สนับสนุนข้อค้นพบที่ว่า นักเรียนที่มีความสามารถใน
 การเรียนลำมีปัญหาในลักษณะของขนาดและงานอาชีพ มากกว่านักเรียนที่มีความสามารถ
 ในการเรียนสูง

6.4 ความแตกต่างในการเลือกบุคคลที่ยึดถือเป็นแบบอย่าง (ตารางที่ 20)
 พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงเลือกยึดถือแบบอย่างมารมากกว่า
 กว่านักเลือกยึดถือแบบอย่างเพื่อนน้อยกว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ
 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากเหตุผลที่ว่า
 นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีความสัมพันธ์กับมารมากกว่า และผลที่
 ได้จากการวิจัยตามตารางที่ 4 และตารางที่ 13 เป็นสิ่งสนับสนุนว่า นักเรียนกลุ่มนี้
 มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับมารลา ซึ่งตรงกับความเป็นจริงตามลักษณะสังคมไทยที่
 ผู้ภรรยาและสิ่งจะสนิทกับมารมากกว่าบิดา และจากการศึกษาของ จันทรา
 วรชัยแสง³⁷ พบว่า นักเรียนวัยรุ่นชายและหญิงไม่มีความแตกต่างในการถือคนตาม
 อย่างบิดา ความทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Freud³⁸ ได้กล่าวไว้ว่า การยึดถือบุคคลเป็น
 แบบอย่างจะเกิดขึ้นได้โดยระยะไปเพื่อวิถของบุคคล แม้ว่าบิดามารดาจะเป็นบุคคลที่สำคัญ
 ในการยึดถือเป็นแบบอย่างก็ตาม ดังนั้น การที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ยึด
 ถือแบบอย่างเพื่อนมากกว่า จึงสามารถโต้ตอบทฤษฎีของ Freud อธิบายได้ นอกจากนั้น
 ผลที่ได้ก็ยังเป็นการสนับสนุนผลการวิจัยที่ว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มี

³⁷ จันทรา วรชัยแสง, การศึกษาเกี่ยวกับกรถือคนตามอย่างบิดามารดา
 และความสัมพันธ์กับบิดามารดาของนักเรียนวัยรุ่น, วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาล
 ลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2512 . หน้า 1

³⁸ Calvin S. Hall, Gardner Lindzey, Theories Of Personality,
 (New York: John Wiley & Sons, Inc., 1957), p.47.

ความล้มเหลวที่ใกล้กับยี่สิบสามราย และกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อนักเรียน เพราะการที่
มีความล้มเหลวอย่างนี้ใคร่สนใจเกี่ยวกับนิคานารดา ทำให้เด็กต้องหันไปหาบุคคลที่เชื่อถือ
ได้ ยอมรับเด็ก กลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ

6.5 จากการเปรียบเทียบการแสดงผลออกทางอารมณ์ (ตารางที่ 2a) ปรากฏ
ว่า เมื่อเวลาโกรธหรือไม่พอใจ นักเรียนจะแสดงออกด้วยการนั่งเฉยไม่พูดจา แยกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 นั่นคือ นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงจะมีการ
ควบคุมอารมณ์ในเวลาโกรธหรือไม่พอใจ คือว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ
นอกจากนี้ จากการวิจัย เกี่ยวกับการมีปัญหาลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม (ตาราง
ที่ 3) โด่งดังให้เห็นเด่นชัดว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงมีปัญหาลักษณะ
ต่าง ๆ น้อยกว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ เพราะฉะนั้น แม้ว่าการ
วิจัยครั้งนี้ศึกษาเพียงการแสดงผลออกทางอารมณ์ในเวลาโกรธหรือไม่พอใจ และปัญหา
ลักษณะต่าง ๆ หมายความว่าโดยทั่วไปเป็นแนวความคิดได้ว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการ
เรียนสูงปรับตัวได้ดีกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ทางด้านอารมณ์ ซึ่งเรื่องนี้จะมีความสำคัญต่อคุณภาพและความสำเร็จของบุคคล